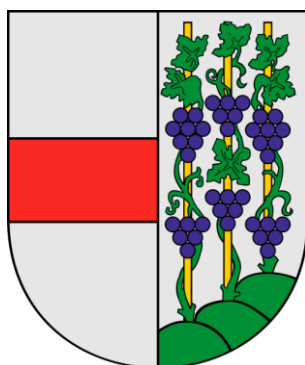

Załącznik

*do Uchwały Nr LIII/607/2022 Rady Miejskiej w Polczynie-Zdroju
z dnia 29 czerwca 2022 r.*

**Program
Wspierania Rodziny
w Gminie Polczyn-Zdrój
na lata 2022-2024**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA	4
1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM.....	4
1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM.....	5
1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU	6
2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE POŁCZYN-ZDRÓJ ..	7
2.1. ADRESACI PROGRAMU	7
2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	8
2.2.1. DANE OGÓLNE	8
2.2.2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY, ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE	10
2.2.3. PRZESTĘCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE.....	11
2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE.....	12
2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY	12
2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY.....	24
2.4. BADANIA ANKIETOWE	25
2.4.1. BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW.....	25
2.4.2. BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH	29
2.5. ANALIZA SWOT	32
2.6. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU.....	33
3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE	36
3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.....	36
3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	37
4. REALIZACJA PROGRAMU	50
4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY.....	50
4.2. FINANSOWANIE.....	50
4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ	50

WPROWADZENIE

Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg negatywnych czynników, których oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk tych zaliczyć należy: alkoholizm, narkomanię, przestępczość oraz przemoc w rodzinie. Są to najczęstsze przyczyny niedostosowania społecznego dzieci.

Stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny daje możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności system ten powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Połczyn-Zdrój został opracowany w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Jest on zgodny z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”. Program został opracowany na lata 2022-2024, a w ramach diagnozy analizie poddano dane z lat 2018-2020.

1. PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA

1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA

W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Kodeks karny (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny – Dz. U. z 2021 r. poz. 2345 z późn. zm.) rozróżnia nieletniego (przed ukończeniem 17 lat) i młodocianego (który popełnia czyn zabroniony przed ukończeniem 21 lat, ale ukończył 24 lata, zanim zapadło orzeczenie w pierwszej instancji). Kodeks cywilny (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.) wyróżnia małoletniego (osobę przed ukończeniem 18. roku życia), natomiast Kodeks pracy (ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.) tak jak kodeks karny – młodocianego (z tym że w przypadku prawa pracy jest to osoba pomiędzy 16. a 18. rokiem życia). Kodeks karny zakłada ściganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka.

Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat. Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18. roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy (ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy – Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn. zm.) normuje problematykę zawierania i ustawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Kodeks postępowania cywilnego (ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego – Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.) chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (uchwalona przez ONZ 10 grudnia 1948 r.) określa w art. 16 rodzinę jako naturalną i podstawową komórkę społeczeństwa i przyznaje jej prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa. Europejska Karta Społeczna z 1961 r. (zapis w pkt. 16 pierwszej części) stwierdza, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, uchwalona rezolucją nr 34/180 Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. podkreśla m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989r., ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Europejska Konwencja o Przystosowaniu Dzieci (sporządzona w Strasburgu dnia 24 kwietnia 1967 r. (Dz. U. 1999 nr 99 poz. 1157) ma zastosowanie do dzieci, które w momencie przystosowania nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie. Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego (sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1975 r. (Dz. U. 1999 nr 79 poz. 888), zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny w 1980 r. podkreśla m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Połczyn-Zdrój będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022r. poz. 615);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744)
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2022-2030.

2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE POŁCZYN-ZDRÓJ

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Połczyn-Zdrój została oparta na badaniu źródeł zastanych (danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie, bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców) oraz analizie ankiet. Do analizy przedłożono 36 anonimowo wypełnionych arkuszy ankiet skierowanych do mieszkańców oraz 5 ankiet wypełnionych przez pedagogów ze szkół funkcjonujących na terenie gminy.

Wśród ankietowanych mieszkańców było 26 kobiet i 10 mężczyzn. W badaniu wzięły udział osoby z grup wiekowych: 26-35 lat (4 osoby), 36-45 lat (18 osób), 46-55 lat (9 osób), 56-65 lat (3 osoby) oraz dwie osoby z grupy wiekowej powyżej 65 lat. 10 osób legitymowało się wykształceniem średnim, 20 osób wykształceniem wyższym, a 6 osób nie złożyło deklaracji odnośnie poziomu wykształcenia. Większość respondentów ankiety mieszka na terenie gminy Połczyn-Zdrój od urodzenia (20 osób). Pozostali respondenci są mieszkańcami gminy w przedziale czasowym od 5 do 59 lat. Poniższa tabela prezentuje profil respondentów biorących udział w badaniu ankietowym.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”

liczba ankietowanych	pleć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
36	kobiety (26)	26-35 lat (4)	od urodzenia (20)	średnie (10)
		36-45 lat (18)	od 5 do 59 lat (16)	
	mężczyźni (10)	46-55 lat (9)		
		56-65 lat (3)		
		pow. 65 lat (2)		wyższe (20)

Diagnoza uwzględnia również analizę SWOT, która została przeprowadzona w obszarach: „Rodzina, dzieci i młodzież, przemoc w rodzinie”; „Zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne” oraz „Kapitał społeczny i ludzki”.

2.1. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Połczyn-Zdrój na lata 2022-2024 są rodziny zamieszkujące teren gminy Połczyn-Zdrój, w szczególności rodziny

zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, małoletnich matek, rodzin wychowujących dzieci do lat 5, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.2.1. DANE OGÓLNE

Gmina Połczyn-Zdrój zajmuje powierzchnię 343,71 km². Gminę tworzą: miasto Połczyn-Zdrój (7,21 km² aglomeracji miejskiej) oraz 25 sołectw rozmieszczonych wokół miasta: Bolkowo, Bronowo, Brusno, Buślary, Czarnkowie, Gaworkowo, Gawroniec, Kołacz, Lipno, Łęgi, Łośnica, Nowe Resko, Ogartowo, Ogrodno, Ostre Bardo, Popielewo, Przyrowo, Redło, Sucha, Szeligowo, Toporzyk, Tychówko, Wardyń Górny, Zajączkowo i Zajączkówko.

Gmina jest położona w środkowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w południowo-wschodniej części powiatu świdwińskiego. Znajduje się pomiędzy drogami krajowymi nr 6 (od północy), 11 (od wschodu) i 20 (od południa). Odległość pomiędzy gminą a Kołobrzegiem wynosi około 61 km, a o około 118 km oddalony jest Szczecin. Miasto Połczyn-Zdrój przecinają: droga wojewódzka nr 163, droga wojewódzka nr 173 oraz droga wojewódzka nr 172. W pobliżu miasta znajdują się kolejne drogi wojewódzkie: nr 152 i nr 167.

Gmina Połczyn-Zdrój graniczy z siedmioma gminami: Tychowo (23 km), Barwice (19 km) Czaplinek (27 km), Złocieniec (przez jez. Siecino – 27 km), Świdwin (23 km), Rąbino, Białogard (31 km).

W 2020 r. w gminie funkcjonowało 1715 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 1151 to osoby prowadzące działalność gospodarczą. W gminie działało 1078 gospodarstw rolnych, a średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosiła 13,83 ha.

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Połczyn-Zdrój jest zróżnicowany. Dobrze rozwinięta jest sieć drogowa, a także wodociągowa (zaopatruje w wodę 97,4% mieszkańców gminy). Z sieci kanalizacyjnej korzysta 90,9% ludności zamieszkującej gminę i – podobnie jak sieć wodociągowa – jest dobrze rozwinięta. Na obszarze gminy jest czynna również sieć gazowa.

W 2020 r. funkcjonowały w gminie Połczyn-Zdrój: 1 niepubliczny żłobek, pięć placówek wychowania przedszkolnego – cztery przedszkola, do których uczęszczało 415 dzieci, i jeden oddział przedszkolny w szkole, do którego uczęszczało 9 dzieci, 3 szkoły podstawowe (1010 uczniów) oraz 1 szkoła ponadpodstawowa (256 uczniów). Przy następujących szkołach: Szkole Podstawowej Nr 1 im. Adama Mickiewicza w Połczynie-Zdroju oraz Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Redle funkcjonowały klasy integracyjne. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Połczynie-Zdroju prowadzi natomiast oddziały integracyjne.

W gminie Połczyn-Zdrój działały w 2020 r. placówki wsparcia dziennego: 1 specjalistyczna, organizująca zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne i 1 pracy podwórkowej, realizująca działania animacyjne i socjoterapeutyczne. Działały następujące centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice: Ośrodek Kultury, Centrum Kultury Zamek – Biblioteka Miejska, Centrum Kultury Kino „Goplana”, Amfiteatr, 15 placówek wiejskich: 11 świetlic (Buślary, Bronowo, Czarnkowie, Łęgi, Zajączkówko, Szeligowo, Brusno, Borkowo, Łońnica, Ostre Bardo) i 4 filie biblioteczne (w Kołaczcu, Redle, Gawrońcu i Popielewie).

Na terenie gminy Połczyn-Zdrój w 2020 r. funkcjonowało 8 zakładów opieki zdrowotnej, w tym 4 niepubliczne, 5 prywatnych praktyk lekarskich oraz działały 4 apteki i punkty apteczne. Do dyspozycji mieszkańców gminy jest 30 obiektów rekreacyjno-sportowych, w tym hala widowiskowo-sportowa w Połczynie-Zdroju, dwa stadiony sportowe (w Połczynie-Zdroju i Redle), dwa boiska wielofunkcyjne przy szkołach podstawowych w Połczynie-Zdroju, są boiska piłkarskie oraz funkcjonują siłownie zewnętrzne. Na terenie gmina działa 12 klubów sportowych, w tym dwa uczniowskie kluby sportowe.

Na koniec 2020 r. gmina Połczyn-Zdrój liczyła 14 372 mieszkańców, wśród których było 7385 kobiet, które stanowiły 51,38% ogółu ludności. Szczegółowe dane dotyczące sytuacji demograficznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	2 381	2 363	2 338
liczba osób w wieku produkcyjnym	9 187	8 937	8 638
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	3 227	3 319	3 396
ogółem	14 795	14 619	14 372
w tym kobiet	7 609	7 501	7 385

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

2.2.2. SYTUACJA NA RYNKU PRACY, ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE

W 2020 r. w gminie Połczyn-Zdrój było 740 osób bezrobotnych, w tym 420 kobiet. Dane dotyczące bezrobocia w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Stan bezrobocia w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba bezrobotnych w gminie ogółem	753	601	740
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	427	360	420
udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych	56,71%	59,90%	56,76%
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	8,20%	6,72%	8,57%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

W 2020 r. gmina Połczyn-Zdrój posiadała w swoich zasobach 654 mieszkania komunalne o łącznej powierzchni 31427,9 m², w których zamieszkiwało 1279 osób. W 2020 r. gmina dysponowała 55 mieszkaniami socjalnymi o łącznej powierzchni 2119,10 m², w których zamieszkiwało 101 osób. Dane dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba mieszkań komunalnych	715	702	654
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	37 132,94	33 592,39	31 427,9
liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	1 554	1 395	1 279
liczba mieszkań socjalnych	55	55	55
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	2 119,10	2 119,10	2 119,10
liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	85	87	101

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna zwana dodatkiem mieszkaniowym. W gminie Połczyn-Zdrój tej formy wsparcia udziela Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane dotyczące liczby przyznanych dodatków prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	288	258	248

liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	432	387	382
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	514 547,19	497 975,14	544 211,47

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał także dodatek energetyczny. Zasady i tryb przyznawania tego dodatku reguluje ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne. W roku 2020 dodatek energetyczny przyznano 37 rodzinom, wydatki wraz z kosztami obsługi wyniosły 4998,47 zł.

2.2.3. PRZESTĘCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE

Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez Komisariat Policji w Połczynie-Zdroju, w latach 2018-2020 na terenie działania Komisariatu stwierdzono ogółem: 213 przestępstw w 2018 r., 390 przestępstw w 2019 r. i 283 przestępstwa w 2020 r. W analizowanym okresie stwierdzono w poszczególnych latach objętych analizą przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie, odpowiednio: 4, 1, 4. Dane szczegółowe dotyczące przestępstw w rozbiciu na poszczególne kategorie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	liczba przestępstw		
	2018	2019	2020
stwierdzono ogółem przestępstw:	213	390	283
w tym popełnionych przez nieletnich:	4	1	4
w tym według poszczególnych kategorii przestępstw:			
przeciwko życiu i zdrowiu	8	8	6
przeciwko wolności	8	25	34
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	28	35	36
przeciwko mieniu	114	64	81
przeciwko rodzinie i opiece	14	24	19
przeciwko wiarygodności dokumentów	5	5	4
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	1	0	2
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	3	205	68

Dane Komisariatu Policji we Połczynie-Zdroju.

Według danych Sądu Rejonowego w Białogardzie – Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich, w latach 2018-2020

prowadzone były przez Zespół nadzory kuratorskie. Szczegóły dotyczące spraw prowadzonych wobec mieszkańców gminy Połczyn-Zdrój prezentuje poniższa tabela.

Tabela 7. Nadzory prowadzone w latach 2018-2020

2018		2019		2020	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
9	15	19	26	13	21
w tym spraw					
w których została ograniczona władza rodzicielska					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
8	14	12	19	12	20
spraw nieletnich					
którzy dokonali czynu karalnego					
liczba spraw	liczba spraw	liczba spraw	liczba spraw	liczba spraw	liczba spraw
1		3		0	
prezentują przejawy demoralizacji					
liczba spraw	liczba spraw	liczba spraw	liczba spraw	liczba spraw	liczba spraw
0		4		1	

Dane Sądu Rejonowego w Białogardzie – Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich w sierpniu 2021 r. na terenie miasta i gminy Połczyn-Zdrój prowadził 24 postępowania wykonawcze, w których ograniczona została władza rodzicielska, obejmujące 16 uczestników postępowania, oraz 5 postępowania wykonawczych nieletnich pozostających pod nadzorem kuratora, w tym 2 nieletnich, którzy dokonali czynów karalnych, oraz 1 nieletniego, który wykazuje przejawy demoralizacji.

2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE

2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju**. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych i ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na koniec 2020 r. kadre Miejsko-Gminny Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju stanowiło 33 pracowników. Dane na temat stanu zatrudnienia w Ośrodku oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 8. Stan zatrudnienia w MGOPS-ie na koniec 2020 r.

rodzaj stanowiska	liczba etatów
kadra kierownicza	2
pracownicy socjalni	6
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	2
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	0
pozostali pracownicy	23

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Tabela 9. Wykształcenie kadry MGOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2020 r.

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje			liczba osób	
			kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykszałcenie	wyższe kierunkowe		2	6
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	posiadana	2	1
		w trakcie realizacji	0	0
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadana	0	1
		w trakcie realizacji	0	1
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadana	0	0
		w trakcie realizacji	0	0

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Z końcem 2020 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadali członkowie kierownictwa ośrodka oraz 6 pracowników socjalnych. Kadra kierownicza ośrodka oraz 1 pracownik socjalny posiadali ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, 1 pracownik socjalny posiadał specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego.

Dane dotyczące kwot wydatkowanych w latach 2018-2020 w gminie Polczyn-Zdrój na pomoc jej mieszkańcom przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2018-2020

wielkość wydatków (w zł)	2018	2019	2020
ogółem (działy 852 i 853)	5 361 680,00	5 385 130,00	5 623 350,00
w tym na świadczenia pomocy społecznej	3 548 794,00	3 406 290,00	3 332 300,00
na zadania własne gminy	1 457 092,00	1 458 925,00	1 534 181,00
na zadania zlecone gminie	2 091 702,00	1 947 365,00	1 798 119,00

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Wartość środków przeznaczanych w gminie na pomoc społeczną w analizowanym okresie ulegała wahaniom, osiągając najwyższy poziom w 2020 r. – 5623350 zł. Warto dodać, że w latach 2018-2020 na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w gminie Polczyn-Zdrój pozyskiwano środki finansowe ze źródeł zewnętrznych. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela

Tabela 11. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2018-2020

wielkość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych (w zł)	2018	2019	2020
ogółem	44 302,00	40 719,00	139 278,91

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez MGOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2018-2020.

Tabela 12. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1 094	863	756
liczba rodzin	930	609	558
liczba osób w rodzinach	2 839	1 550	1 350
udział liczby osób w rodzinach w ogólnej liczbie ludności gminy	19,19%	10,60%	9,39%

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2018-2020 malała. Szczególny widoczny spadek nastąpił w roku 2019. Analizując dane, biorąc pod uwagę udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy, należy dostrzec, iż na przestrzeni rozpatrywanego okresu zmniejszała się także ogólna liczba mieszkańców gminy. Szczegółowe dane liczbowe dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
ubóstwo	210	595	139	516	524	327
bezdomność	13	13	13	17	17	15
sieroctwo	2	1	1	9	4	4
potrzeba ochrony macierzyństwa	48	47	48	267	257	252
bezrobocie	379	586	287	1 102	1 518	774

niepełnosprawność	170	159	152	378	321	300
długotrwała lub ciężka choroba	455	356	347	1 044	798	751
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	113	91	81	464	374	342
w tym rodziny niepełne	78	63	51	275	226	192
w tym rodziny wielodzietne	30	19	22	170	109	126
przemoc w rodzinie	2	1	3	5	1	5
alkoholizm	37	36	35	83	65	46
narkomania	1	1	1	1	1	1
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	14	8	11	16	10	17
brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	2	3	1	2	3	3
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
zdarzenie losowe	3	8	1	7	20	5
sytuacja kryzysowa	9	7	0	21	14	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020 były: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i ubóstwo. Należy przy tym zauważyć, że na przestrzeni rozpatrywanego okresu spadała liczba rodzin korzystających ze wsparcia z tych powodów. W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące różnych form wsparcia udzielanego mieszkańcom przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela 14. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez MGOPS w latach 2018-2020

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
pieniężna	653	863	452	631	609	448	1 638	1 550	1 048
rzeczowa	441	396	348	299	275	249	1 201	889	772
praca socjalna	X	X	X	707	594	529	1 779	1 559	1 326
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	85	21	112	211	46	301
schronienie	3	7	7	3	7	7	4	13	9

usługi opiekuńcze	77	78	70	77	78	70	114	128	101
specjalistyczne usługi opiekuńcze	10	8	7	10	8	7	10	8	7
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	13	14	13	X	X	X	X	X	X

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

W latach 2018-2020 na terenie gminy Połczyn-Zdrój najwięcej osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie, korzystało z pomocy pieniężnej. Z kolei najwięcej rodzin korzystało z pomocy w formie pracy socjalnej, przy czym ich liczba w tym okresie zmniejszała się z roku na rok, podobnie jak liczba osób w rodzinach.

Ważnym narzędziem pracy socjalnej jest **kontrakt socjalny**, czyli umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. W latach 2018-2020 w gminie Połczyn-Zdrój pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowali odpowiednio: 16, 10 i 13 kontraktów socjalnych.

W latach 2018-2019 liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność, utrzymywała się na podobnym poziomie – po 36 dzieci w każdym roku, natomiast w 2020 r. zwiększyła się do 38 dzieci. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 15. Piecza zastępcza w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	36	36	38
koszty ponoszone przez gminę z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej (w zł)	289 734,85	309 090,57	351 025,29
liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie gminy	16	18	27

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

W latach 2018-2020 zmniejszała się zarówno liczba rodzin, jak i liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, natomiast zwiększała się liczba rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 16. Rodziny objęte opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba rodzin objętych opieką ośrodka	930	849	625
^{w tym} nowych w danym roku rodzin objętych opieką ośrodka	b.d.	61	59
liczba rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka	108	98	73

liczba rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	25	29	33
^{w tym} nowych w danym roku rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	9	12	6

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Istotnym wsparciem dla beneficjentów pomocy społecznej jest pomoc **asystenta rodziny**, który przydzielany jest rodzinie na podstawie wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego w danej rodzinie przez pracownika socjalnego po otrzymaniu informacji o trudnościach rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (z uwzględnieniem takich problemów, jak brak pracy, nałogi czy inne trudności, które mogą mieć wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka). W 2020 r. 33 rodziny, w których wychowywało się 69 dzieci, skorzystało z takiej formy pomocy. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w latach 2018-2020.

Tabela 17. Asystenci rodziny w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba asystentów rodziny	2	2	2
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	25	29	33
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	66	72	69
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	24	24	24
koszty ponoszone przez gminę z tytułu zatrudnienia asystenta rodziny (w zł)	82 349,00	94 414,00	74 420,00

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznawał mieszkańcom gminy **świadczenia rodzinne**. W latach 2018-2020 wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano, zwiększała się systematycznie, natomiast liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne, wahała się w analizowanym okresie. Dane w tym zakresie prezentują poniższe tabele.

Tabela 18. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, którym przyznano świadczenie	974	944	842
łączna wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	4 601 867,47	5 065 690,78	5 456 023,56

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

Tabela 19. Liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2018-2020

rodzaj świadczenia	liczba świadczeń		
	2018	2019	2020
zasiłek rodzinny	1 100	1 021	885
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	56	48	49
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	26	24	21
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	59	61	57
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	54	51	47
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	952	727	787
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	142	164	133
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	152	150	150
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	89	91	95
zasiłek pielęgnacyjny	436	432	413
świadczenie pielęgnacyjne	56	79	99
specjalny zasiłek opiekuńczy	27	9	8
zasiłek dla opiekuna	22	16	9
świadczenie rodzicielskie	89	89	83
razem	3 260	2 962	2 836

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polczynie-Zdroju.

W analizowanym okresie malała liczba osób, którym przyznano świadczenie rodzinne. Najczęściej przyznawanym świadczeniem był zasiłek rodzinny, a spośród dodatków do zasiłku najczęściej przyznawany był dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci w gminie Polczyn-Zdrój wypłacane były również **świadczenia wychowawcze**. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W 2020 r. w ramach Programu Rodzina 500+ wypłacono rodzinom z gminy świadczenia na łączną kwotę **12 447 903,60 zł**. W 2020 r. ustalone prawo do świadczenia miało 1365 rodzin, a świadczeniem objęto w sumie 1 982 dzieci.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „**Za życiem**”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę

zagrożającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie w gminie Połczyn-Zdrój przyznano w sumie 3 takie świadczenia: jedno w 2018 r. i dwa świadczenia w 2019 r.

W 2020 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał świadczenie „**Dobry start**”. Świadczenie w wysokości 300 złotych, bez względu na dochody, otrzymują jednorazowo rodziny na każde dziecko uczące się w szkole. Świadczenie „Dobry start” w gminie Połczyn-Zdrój trafiło do 1034 rodzin i objęło łącznie 1 418 dzieci, a wartość wypłaconych świadczeń wyniosła **425 400,00 zł**.

Ważną formą pomocy dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej są świadczenia dla uczących się dzieci i młodzieży. W roku 2020 wsparcie w formie stypendiów otrzymało 175 uczniów na kwotę 99 904,00 zł, z tego 10 003,00 zł pochodziło z zadań własnych. Zasiłki szkolne trafiły do 6 uczniów, a ich wartość wyniosła 3 720,00 zł.

W ramach programu „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020**” pomoc otrzymało 592 dzieci i 638 osób dorosłych. W ramach programu „**Posilek w szkole i w domu**”, który zastąpił poprzednio realizowany program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, pomoc otrzymało 482 dzieci i 478 osób dorosłych w 2019 r. oraz 427 dzieci i 426 osób dorosłych w 2020 r. W ramach współpracy z **Koszalińskim Bankiem Żywności** dla najuboższych mieszkańców gminy Połczyn-Zdrój rozdysponowano w 2020 r. ponad 62 tony żywności o wartości ponad 286 tys. zł. MGOPS, współpracując z Bankiem Żywności, organizuje dodatkowo warsztaty z niemarnowania żywności, które odbywają się w czasie jej dystrybucji.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał także wsparcia w formie **świadczenia alimentacyjnego**, które przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	132	127	118
liczba przyznanych świadczeń	171	172	160
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	778 840,00	772 106,24	719 901,39

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

Szczególną formą pomocy dla rodzin wielodzietnych jest **Karta Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci: w wieku do 18. roku życia; wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy; bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje również wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Dane na temat Kart Dużej Rodziny w gminie Połczyn-Zdrój zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 21. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba wydanych kart	100	457	139
liczba rodzin objętych wsparciem	26	229	57
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	64	100	56

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 22. Liczba członków GKRPA w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	7	7	7

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 23. Działalność GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	19	11	20

liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	1	1
---	---	---	---

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 24. Działalność GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w gminie

zakres danych	2018	2019	2020
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	18	28	34
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W latach 2018-2020 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu, zmieniała się i wyniosła odpowiednio: 19, 11 i 20. W analizowanym okresie Komisja występowała z wnioskami do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego wobec 1 mieszkańca gminy. Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, to w analizowanym okresie GKRPA kontaktowała się z osobami dotkniętymi tym problemem, ale nie składała do prokuratury zawiadomień o przestępstwie przeciwko sprawcom przemocy w rodzinie.

Funkcjonowanie w gminie **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie** reguluje nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 2010 roku. Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie w tym realizacja procedury „Niebieskie Karty”. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, prokuratury czy organizacji pozarządowych. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Dane dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Połczyn-Zdrój prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 25. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	17	17	18

liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	4
liczba spotkań grup roboczych	116	118	115
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	74	60	62
w tym sporządzone przez Policję	69	55	59
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	3	3	2
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	38	41	23
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	11	16	15
liczba spraw sądowych	6	7	6
w tym zakończonych wyrokiem	0	0	0
w tym zakończonych wyrokiem skazującym na osadzenie w zakładzie karnym	0	0	0
w tym zakończonych wyrokiem w zawieszeniu	0	0	0
w tym umorzonych	0	0	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Połczyn-Zdrój.

W roku 2020 Zespół skierował 15 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie do udziału w „Programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie”, który był realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy również Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono w 2018 r. 37 rodzinom (83 osobom w rodzinach), w 2019 r. 36 rodzinom (65 osobom w rodzinach), a w 2020 r. 35 rodzinom (46 osobom w rodzinach), natomiast wsparcia z powodu przemocy w rodzinie udzielono w tym samym okresie odpowiednio: 2 rodzinom (5 osobom w rodzinach), 1 rodzinie (1 osobie w rodzinie), 3 rodzinom (5 osobom w rodzinach), nadto wsparcia z powodu narkomanii udzielono w analizowanym okresie 1 rodzinie (1 osobie w rodzinie). Przez cały rok w MGOPS są prowadzone dyżury specjalistów. Osoby i rodziny dotknięte problemem przemocy domowej mogą korzystać z bezpłatnego doradztwa psychologicznego lub prawnego.

Obok Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju na terenie gminy funkcjonują:

1. Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Połczynie-Zdroju, ul. Zdrojowa 6 – oddział terenowy Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie
2. Ośrodek Wsparcia Rodziny, ul. Jana Pawła II 4 – podmiot prowadzący Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Połczynie-Zdroju

3. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Połczynie-Zdroju, ul. Koszalińska 12 – podmiot prowadzący Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie
4. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny o Narkomanii i Narkotykach w Połczynie-Zdroju, ul. Mieszka I 19 w Szkole Podstawowej nr 2 – podmiot prowadzący Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Połczynie-Zdroju
5. Grupa AA „Cisza” w Połczynie-Zdroju, ul. Koszalińska 8 A
6. Grupa AA „Nadzieja” w Połczynie-Zdroju, ul. Koszalińska 8 A
7. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Połczynie-Zdroju, ul. Koszalińska 8a.

Ośrodek Wsparcia Rodziny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Połczynie-Zdroju udzielił wsparcia w 2020 r. 118 rodzinom. Aktywnie w sferze wspierania rodzin działały także: Środowiskowe Ognisko Integracyjne (w zajęciach uczestniczyło 15 dzieci) i Podwórkowa Placówka Wsparcia Dziennego „Leśna Brać”, która także wspierała 15 dzieci z gminy.

W 2020 r. funkcjonowało w gminie Połczyn-Zdrój 41 organizacji pozarządowych, w tym 24 stowarzyszenia, 6 klubów sportowych, 11 kół gospodyń wiejskich. Samorząd podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę dofinansowywania działalności statutowej organizacji, wsparcia lokalowego oraz doradztwa i konsultacji.

W 2020 r. w gminie Połczyn-Zdrój funkcjonowało 6 parafii Kościoła rzymskokatolickiego i 4 inne Kościoły. Poniższa tabela przedstawia ich wykaz.

Tabela 26. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego i inne Kościoły na terenie gminy w 2020 r.

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny	ul. 22 Lipca 2 78-320 Połczyn-Zdrój
2.	Parafia pw. św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny	ul. Cmentarna 7-9 78-320 Połczyn-Zdrój
3.	Parafia pw. św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Oстрыm Bardzie	Ostre Bardo 4B 78-320 Połczyn-Zdrój
4.	Parafia pw. Matki Bożej Różańcowej w Popielewie	Popielewo 25, 78-320 Połczyn-Zdrój
5.	Parafia pw. św. Jana Chrzciciela w Redle	Redło 19, 78-320 Połczyn-Zdrój
6.	Parafia pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toporzyku	Toporzyk 3 78-320 Połczyn-Zdrój
7.	Kościół Chrystusowy – Zbór Kościoła Chrystusowego w RP	ul. Grunwaldzka 42 78-320 Połczyn-Zdrój
8.	Kościół Chrześcijański Jezus Żyje – Zbór	ul. Stanisława Staszica 17/36 78-320 Połczyn-Zdrój,
9.	Sala Królestwa Świadków Jehowy	ul. Marii Konopnickiej 15 78-320 Połczyn-Zdrój

10.	Zbór Kościoła Chrześcijan Dnia Siódmego	ul. Moniuszki 3, 78-320 Połczyn-Zdrój
-----	---	--

Dane Urzędu Miejskiego w Połczynie-Zdroju.

2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY

Mieszkańcy gminy Połczyn-Zdrój korzystają ze wsparcia **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie**, które w odniesieniu do mieszkańców gminy realizuje m.in. zadania w zakresie pieczy zastępczej. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące tej formy działalności PCPR-u.

Tabela 27. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2018-2020

zakres danych	2018	2019	2020
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	1	1	1
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	1	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	7	4	5
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2	5	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	16	23	26
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	19	22	18
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	5	4	3
liczba usamodzielnionych dzieci z gminy	20	2	1
liczba dzieci z gminy, które powróciły do rodzin biologicznych	2	3	2

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie.

Pomoc dziecku i rodzinie świadczy **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Połczynie-Zdroju**. W roku szkolnym 2020/2021 Poradnia udzieliła wsparcia łącznie 275 uczniom z terenu gminy Połczyn-Zdrój. Zostało wykonanych 270 diagnoz psychologiczno-pedagogicznych oraz udzielono wsparcia terapeutycznego 140 uczniom. W roku 2020 z zajęć „Szkoły dla rodziców” w Poradni wzięło udział 7 rodzin.

Dzieci i młodzież z gminy Połczyn-Zdrój były objęte wsparciem przez inne instytucje spoza terenu gminy. Dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 28. Jednostki wsparcia, z oferty których korzystali dzieci i młodzież z gminy Połczyn-Zdrój w 2020 r.

lp.	nazwa i adres instytucji	liczba mieszkańców gminy objętych wsparciem w 2020 r.
1.	Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych	14 os.

	w Świdwinie, ul. Wojska Polskiego 27, 78-300 Świdwin	
2.	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Koszalinie	1 os.
3.	SOS Wioska Dziecięca w Koszalinie ul. Kościuszki 48, 78-230 Karlino	2 os.
4.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Waniorowo Waniorowo 4, 72-300 Waniorowo	3 os.
5.	Zespół Placówek Edukacyjno-Terapeutycznych w Bobrowie, 78-551 Bobrowo 7	1 os.
6.	Dom Wczasów Dziecięcych ul. Grunwaldzka 33, 78-320 Połczyn-Zdrój	2 os.
7.	Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu ul. Lepińska 3, 78-314 Sławoborze	6 os.

Dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju.

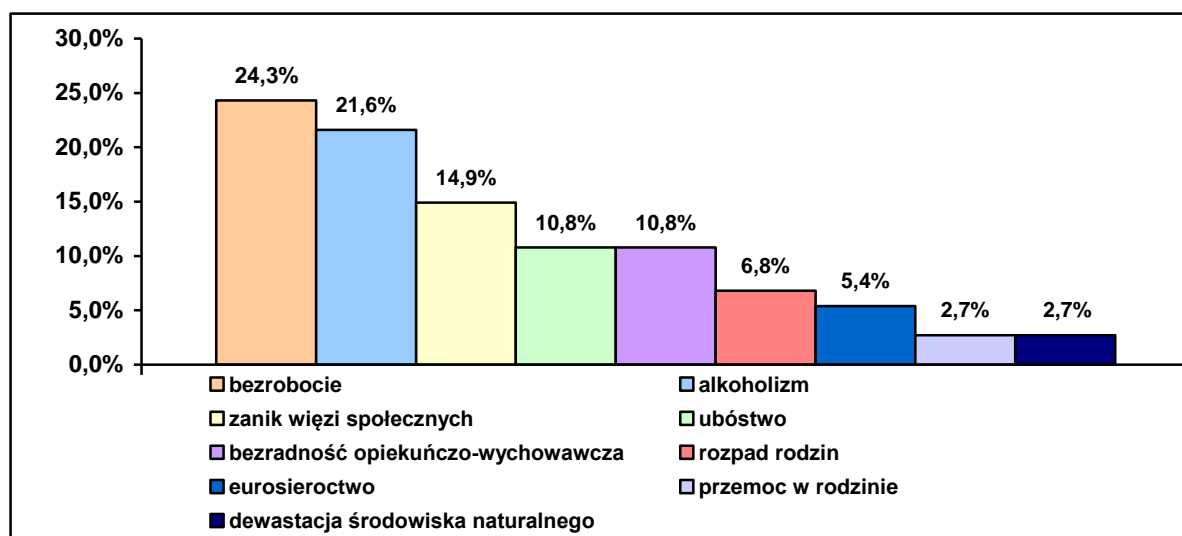
Mieszkańcy gminy Połczyn-Zdrój korzystali także ze wsparcia **Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świdwinie**, wydającego orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności).

2.4. BADANIA ANKIETOWE

2.4.1. BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW

Uczestników badania ankietowego przeprowadzonego na potrzeby skonstruowania niniejszego dokumentu poproszono o wskazanie problemów bądź niekorzystnych zjawisk, które są w gminie najbardziej widoczne. Pytanie miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?

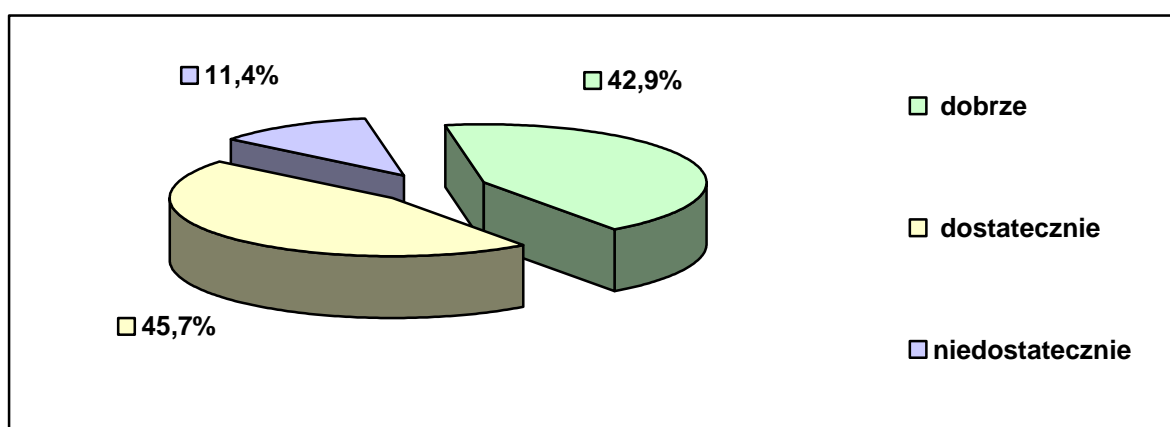

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wśród problemów i niekorzystnych zjawisk, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wskazywali bezrobocie i alkoholizm. W dalszej kolejności wymieniali zanik więzi społecznych, ubóstwo, bezradność opiekuńczo-wychowawczą, rozpad rodzin, eurosieroctwo, przemoc w rodzinie, a także dewastację środowiska naturalnego.

Ankietowani oceniali ofertę edukacyjną, opiekę przedszkolną, opiekę nad dziećmi do lat 3 i ofertę kulturalną w gminie. Oferta edukacyjna została w większości oceniona dobrze i dostatecznie, przy czym 8 ankietowanych nie potrafiło określić swojego zdania. 4 uczestników badania z kolei wyraziło opinię negatywną. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 2. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

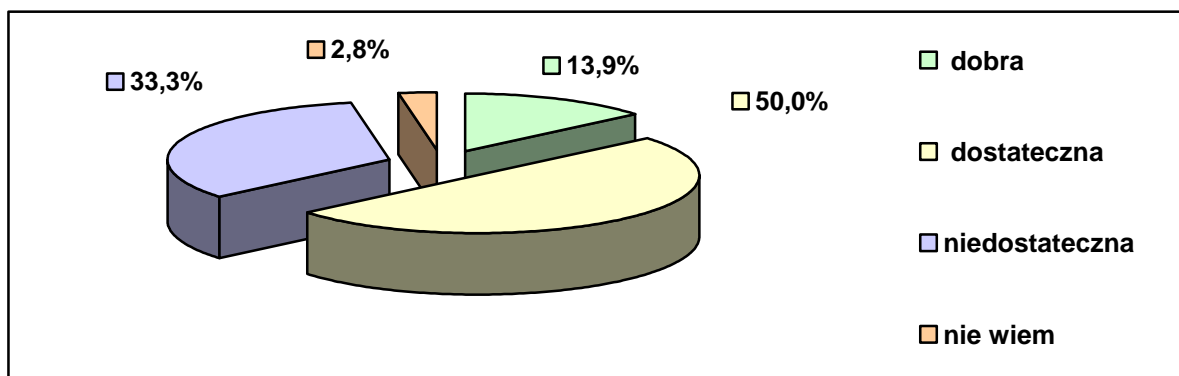

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oferta opieki przedszkolnej w gminie zdaniem 15 uczestników badania ankietowego zaspokaja potrzeby mieszkańców, ale 12 uczestników było przeciwnego zdania. 8 respondentów wybrało odpowiedź „nie wiem”. Zdecydowanie najgorzej oceniono kwestię opieki nad dziećmi do lat 3 – 20 respondentów dostrzega problem i kategorycznie stwierdza, że odczuwa brak tej formy opieki. Należy przy tym dodać, że 9 osób nie miało zdania.

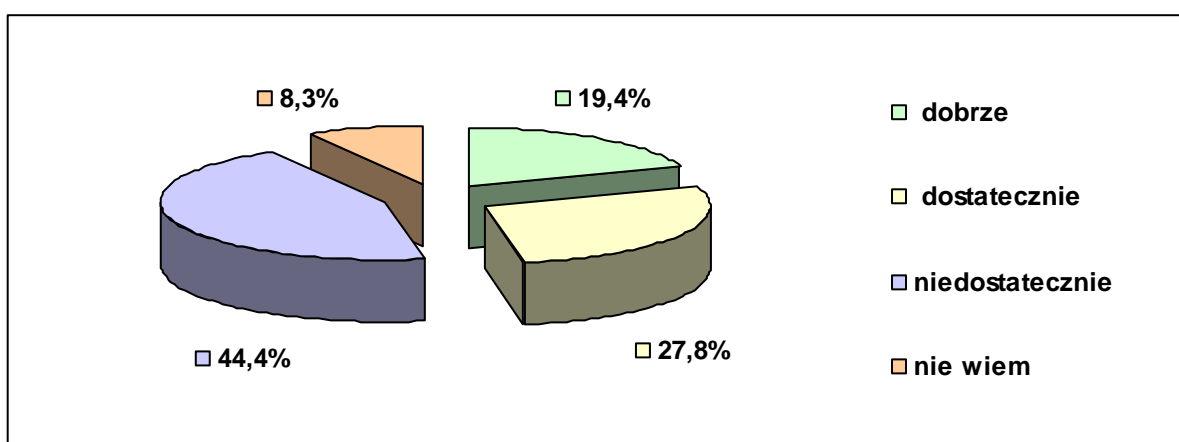
Oferta kulturalna w gminie według 23 ankietowanych jest dobra lub dostateczna, a 12 badanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. W przypadku oceny oferty w zakresie sportu i rekreacji w gminie, opinie ankietowanych były podzielone: 44,4% respondentów wyraziło opinię negatywną, 47,2% było przeciwnego zdania, niemniej 8,3% uczestników badania nie miało zdania w tej kwestii. Rozkład uzyskanych odpowiedzi odnoszących się do oferty kulturalnej oraz w zakresie sportu i rekreacji w gminie ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 3. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

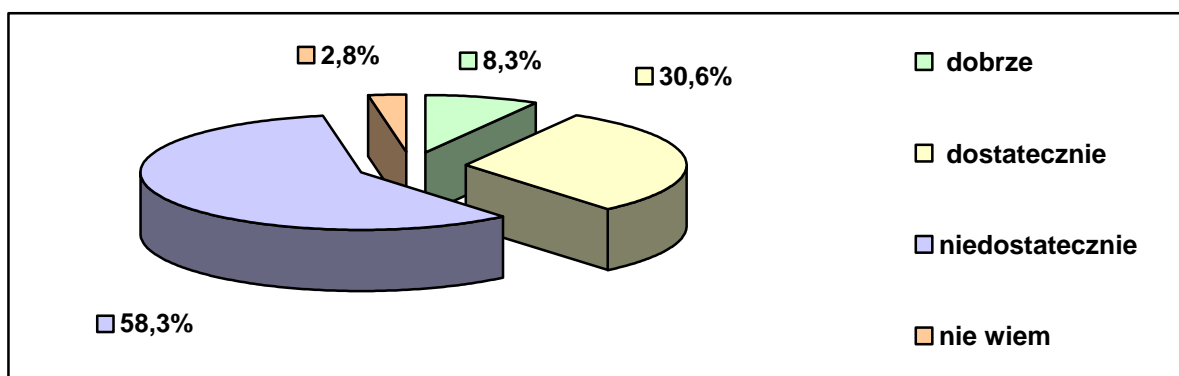
Wykres 4. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oferta w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców została przez uczestników badania oceniona negatywnie, bowiem 58,3% badanych uznało ją za niedostateczną. Jednocześnie zdaniem 30,6% respondentów jest ona dostateczna, z kolei 8,3% ankietowanych przyznało, że jest dobra. Rozkład odpowiedzi ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?

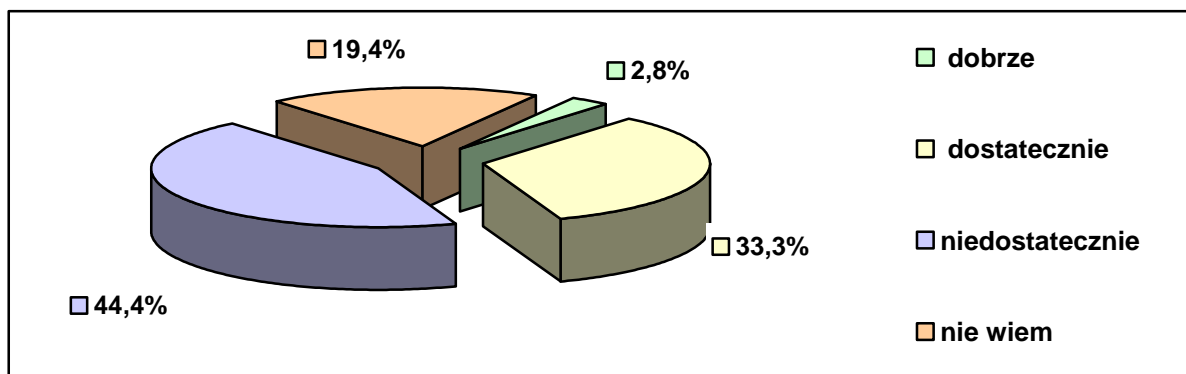

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania ankietowego poproszono także o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. 44,4% badanych negatywnie oceniło

prowadzone działania mające na celu przeciwdziałanie bezrobociu w gminie. Pozytywnie oceniło te działania w sumie 36,1% ankietowanych, 19,4% nie potrafiło tych działań ocenić. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

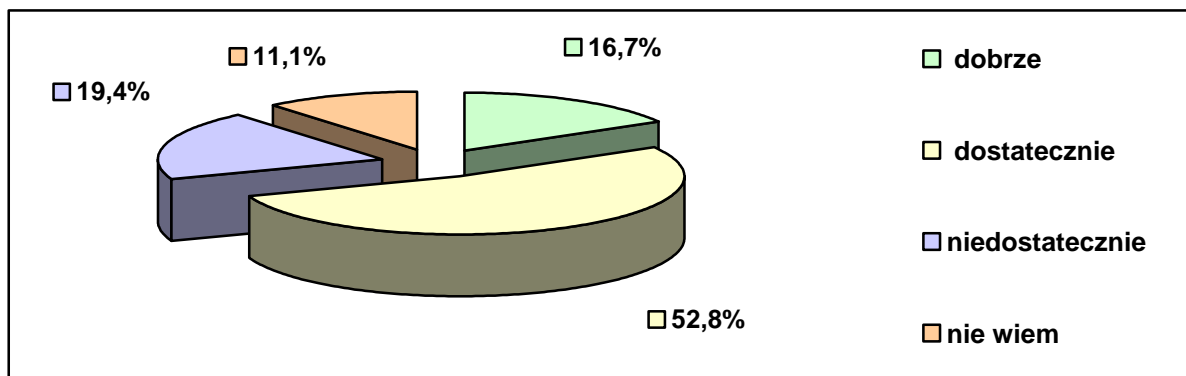
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W badaniach ankietowych poruszono również kwestię realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu. Dobrze i dostatecznie oceniło działania podejmowane w gminie w zakresie przeciwdziałania ubóstwu w sumie 69,5% ankietowanych. 19,4% respondentów było przeciwnego zdania. Problemy z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie miało 11,1% respondentów. Poniższy wykres ilustruje rozkład otrzymanych odpowiedzi.

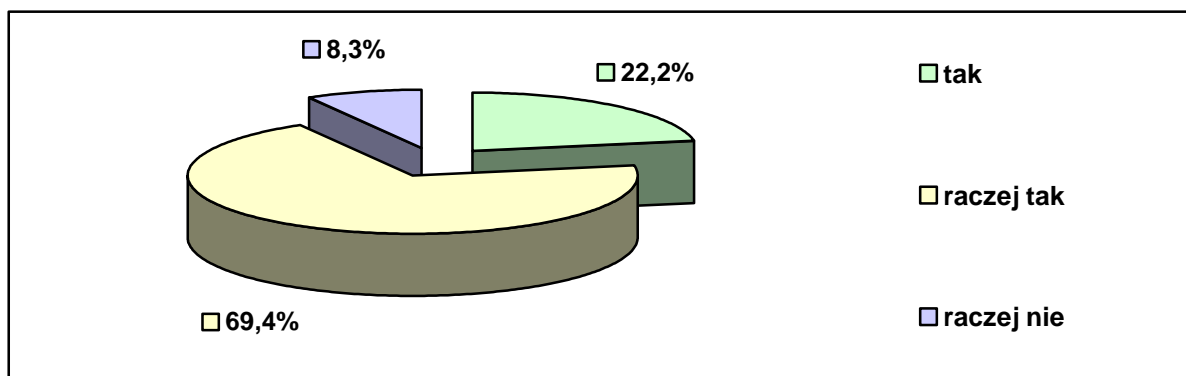
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestnikom badania ankietowego zadano także pytanie o ich poczucie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Większość ankietowanych wskazało odpowiedź "raczej tak" (69,4%), 22,2% respondentów stwierdziło, że czuje się bezpiecznie w miejscu zamieszkania, ale 8,3% było przeciwnego zdania. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

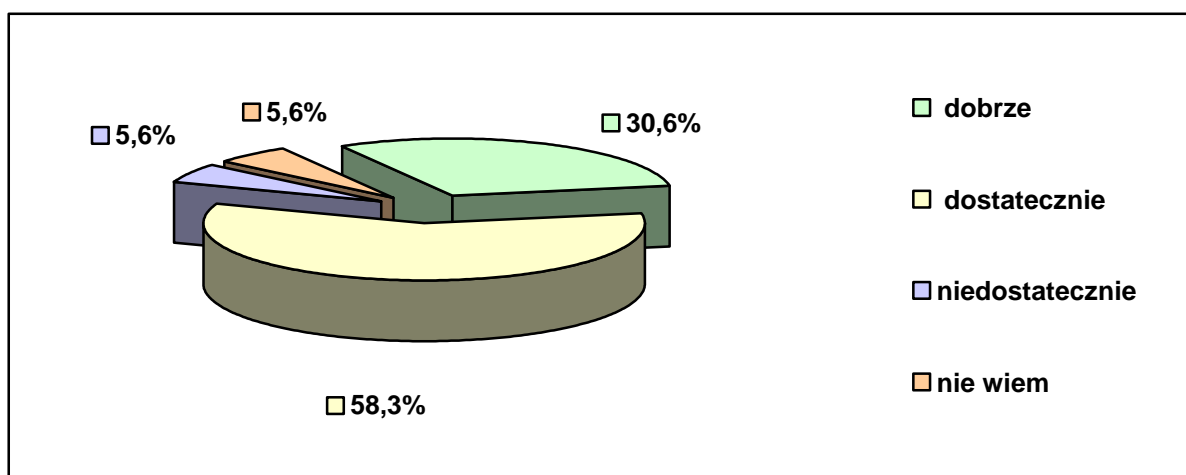
Wykres 8. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ankietowanych poproszono również o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że gmina Połczyn-Zdrój jest dobrym miejscem do zamieszkania, bowiem w odpowiedzi na pytanie o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy 88,9% respondentów wyraziło opinię pozytywną. Z kolei tyłu samo ankietowanych (po 5,6%) wskazało na ocenę niedostateczną oraz miało trudność z określeniem swojego zdania w tej kwestii.

2.4.2. BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Analiza sytuacji dziecka w gminie została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach systemu oświaty. Badanie to pozwoliło zdiagnozować środowisko przedszkolne, szkolne oraz rodzinne dzieci i uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w placówkach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono 5 ankiet – wypełnionych przez

pedagogów szkolnych i dyrektorów z następujących placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy:

- Zespół Szkół w Połczynie-Zdroju (liczba uczniów: 257, liczba nauczycieli: 31),
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Połczynie-Zdroju (liczba uczniów: 378, liczba nauczycieli: 37),
- Zespół Szkolno-Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi w Połczynie-Zdroju (liczba uczniów: 370, liczba nauczycieli: 36),
- Szkoła Podstawowa im. kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bolkowie (liczba uczniów: 58 + 14 Oddział Przedszkolny, liczba nauczycieli: 15),
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Redle (liczba uczniów: 193, liczba nauczycieli: 31),

Zasoby oraz oferta szkolna. Z analizy ankiet wynika, iż wszystkie szkoły w roku szkolnym 2020/2021 zatrudniały pedagoga. Logopedę i doradcę zawodowego zatrudniały trzy placówki, psychologa i pielęgniarkę – cztery placówki. Uczniowie ankietowanych szkół mają dostęp do sali gimnastycznej i boiska sportowego. Wszystkie szkoły posiadają też dostęp do Internetu.

W trzech ankietowanych szkołach funkcjonują klasy integracyjne. Opiekę w ramach zajęć świetlicowych zapewniają cztery szkoły. Również cztery szkoły prowadzą nauczanie indywidualne. Wszystkie placówki oświatowe oferują zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wymieniono wśród nich zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, psychoterapeutyczne, rewalidacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz rozwijające kreatywność.

Zajęcia dodatkowe proponowane w szkołach. Szkoły z terenu gminy mają w swojej ofercie zajęcia dodatkowe. Znalazły się wśród nich koła rozwijające zainteresowania i predyspozycje uczniów: koła przedmiotowe, językowe, artystyczne, muzyczne (chór), sportowe.

Problemy w otoczeniu szkolnym i rodzinnym uczniów. Uczestnicy badania stwierdzali występowanie zjawisk patologicznych i negatywnych zachowań w społeczności uczniowskiej oraz dysfunkcji i patologii w otoczeniu domowym uczniów, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano w dwojaki sposób: wypełniając zamknięte katalogi obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając na pytania o charakterze otwartym, określając subiektywnie stopień natężenia występujących problemów w ciągu trzech ostatnich

lat. W związku z sytuacją epidemiologiczną i okresem nauczania zdalnego, w ankiecie pytano o przypadki ujawnione w roku szkolnym 2019/2020.

W otoczeniu szkolnym uczniów odnotowano m.in. 12 przypadków palenia papierosów, 4 przypadki sięgania po alkohol, 8 przypadków agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, 4 przypadki dyskryminacji w grupie rówieśniczej oraz 3 przypadki przestępczości. Wśród dysfunkcji i patologii ujawnionych w środowisku rodzinnym uczniów stwierdzono m.in. 7 przypadków bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 3 przypadki zaniedbań, 7 przypadków przemocy w rodzinie, uzależnień oraz 3 przypadki uzależnień. Prezentowane dane mogą nie oddawać w pełni rzeczywistości, gdyż ze względu na stan epidemiologiczny nauka odbywała się pod koniec roku szkolnego w trybie zdalnym.

Przedstawiciele trzech badanych placówek nie dostrzegli wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów w ciągu ostatnich trzech lat, przedstawiciele dwóch badanych placówek nie byli w stanie stwierdzić, czy taki wzrost nastąpił. W podobnej ocenie odnoszącej się do otoczenia domowego uczniów, tylko przedstawiciel jednej placówki dostrzegł narastanie w ostatnich trzech latach problemów. W dwóch badanych placówkach pedagodzy nie dostrzegli wzrostu w rodzinach uczniów zjawisk niepożądanych społecznie, które rzutują na kondycję rodzin i mają negatywny wpływ na dzieci, natomiast przedstawiciele dwóch badanych placówek wskazali na odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Współpraca placówek z rodzicami uczniów została oceniona pozytywnie przez wszystkich uczestników badania.

Współpraca placówek z instytucjami i organizacjami. Do podmiotów, z którymi placówki najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Kultury, Policję, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Straż Pożarną, Caritas, Poradnię Zdrowia Psychicznego, Fundację „Nauka dla Środowiska”, Stowarzyszenie „Młodzi – Młodym”.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin ubogich. Oferowana pomoc opiera się o współpracę z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów, jak również pomocy materialnej, a także wsparcia rzeczowego. Szkoły oferują zajęcia świetlicowe, zajęcia sportowe,

wsparcie w organizacji wypoczynku wakacyjnego i refundacji kosztów uczestnictwa w wycieczkach szkolnych.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie. Pomoc ta jest realizowana w oparciu o współpracę z instytucjami pracującymi na rzecz dzieci i młodzieży. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami i psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Uczniowie mogą również korzystać z porad i wsparcia wychowawców i pedagogów. Nadto organizowane są zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

2.5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stał się obszar rodziny, dzieci i młodzieży oraz przemocy w rodzinie.

RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie dysfunkcjom rodzin • prowadzenie efektywnej pracy socjalnej w obszarze wspierania rodzin, dzieci i młodzieży • analizowanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tego rodzaju wsparcia • podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży • prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno- 	<ul style="list-style-type: none"> • niski poziom koordynacji działań instytucji wspierających rodziny, dzieci i młodzież • ograniczone działania na rzecz zwiększenia dostępności opieki medycznej dla mieszkańców • ograniczona oferta w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3

<p>edukacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie w gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie • zapewnianie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • dobre rozpoznanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży w stopniu dobrym • dostępność do szkół podstawowych i ponadpodstawowych • dostateczny dostęp do opieki przedszkolnej • zadowalający poziom nauczania w placówkach oświatowych • zwiększająca się świadomość zdrowotna mieszkańców • możliwość kontynuowania przez młodzież nauki na poziomie ponadpodstawowym • skuteczne działania podejmowane w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • niezwiększająca się liczba osób wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczna pomoc organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • niewzrastająca liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży • niska aktywność osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych • rosnąca liczba problemów dotyczących dzieci i młodzieży

2.6. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU

Przystępując do opracowania Programu Wspierania Rodziny w Gminie Polczyn-Zdrój na lata 2022-2024, dokonano oceny stopnia wdrożenia poprzednio obowiązującego Programu. W tym celu powołano Zespół Oceniający złożony z przedstawicieli instytucji biorących udział w realizacji założeń programu. Uwzględniając całokształt działań podjętych w ramach realizacji Programu, Zespół Oceniający, wykorzystując pięciopunktową skalę ocen skonstruowaną tak, że poszczególnym jej stopniom przypisano określenia wyrażające osiągnięte efekty realizacji programu, przyjął ocenę ogólną na poziomie 4, co wskazuje na zaawansowany stopień wdrożenia założeń programowych.

Zespół wskazał trudności w realizacji założeń programowych, osiągnięcia, jakie odnotowano, działania, których nie udało się zrealizować, a także działanie, które należałoby kontynuować lub podjąć w ramach realizacji nowego programu.

Trudności napotkane przy wdrażaniu programu:

- sytuacja związana ze stanem epidemii COVID-19 uniemożliwiła podjęcie niektórych działań.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach programu:

- zmniejszenie rodzin wymagających wsparcia przez odpowiednio wczesne zapobieganie pojawiającym się problemom oraz poprawa sytuacji rodzin;

- zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie;
- poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej;
- poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin poprzez udzielanie wsparcia finansowego rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej;
- zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez zajęcia wyrównawcze pozalekcyjne w szkole, zajęcia w świetlicach wiejskich, kolonie w okresie wakacyjnym, zajęcia sportowe, kulturalne;
- zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego tj. psychologicznego i prawnego co wpłynęło na poprawę skuteczności oferowanego wsparcia i funkcjonowanie rodzin;
- wsparcie dla rodzin problemowych i zagrożonych wykluczeniem społecznym tj. psycholog, prawnik, asystent rodziny, praca socjalna pracowników socjalnych;
- podnoszenie poziomu i jakości kształcenia w placówkach oświatowych poprzez polepszenie kwalifikacji kadr pedagogicznych a tym samym osiągnięcie lepszych efektów kształcenia;
- poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi poprzez utworzenie żłobka dla dzieci do lat 3;
- wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci poprzez wsparcie socjalne;
- wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez podniesienie jakości i komfortu ich życia – zasiłki pieniężne, świadczenia rodzinne i wychowawcze, korzyści z Karty Dużej Rodziny;
- wzbogacenie oferty edukacyjno-wychowawczej poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych;
- wyrównywanie szans edukacyjnych oraz podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością poprzez organizowanie nauczania indywidualnego;
- wzmacnianie wizerunku lokalnej oświaty i samorządu lokalnego poprzez wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych (nagrody, wyróżnienia za udział w konkursach itp.);
- realizacja programu stypendialnego, zasiłki szkolne;
- podejmowanie na terenie gminy działań mających na celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zapobieganie jej skutkom oraz działań interwencyjnych – zapewnienia bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą poprzez spotkania grup roboczych, spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, współpraca z różnymi instytucjami na

rzecz poprawy sytuacji rodzin i osób dotkniętych przemocą, praca socjalna, pomoc psychologiczna, prawna, psychiatra, poradnia AA;

- doskonalenie metod pracy socjalnej oraz jej rozszerzenie poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników instytucjonalnej pomocy społecznej – szkolenia;
- doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną w tym przede wszystkim asystentów rodziny poprzez podwyższenie poziomu wiedzy – szkolenia;
- integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę jednostek organizacyjnych gminy co wpływa na poprawę efektywności wsparcia rodzin i dzieci w gminie, zapobiega marginalizowaniu i wykluczeniu społecznemu rodzin;
- rozwijanie i doskonalenie współpracy z Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną której celem jest poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci z terenu gminy oraz szybsze i skuteczniejsze reagowanie na zagrożenia wpływające na ich prawidłowe funkcjonowanie.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania programu:

- zwiększenie dostępności do terapii rodzinnej i mediacji dla członków rodzin wymagających wsparcia,
- ustanowienie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.

Przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania

- kontynuacja działalności Ośrodka rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczego dla dzieci niepełnosprawnych prowadzonego przez Stowarzyszenie „Radość życia”;
- funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego dla dzieci;
- rodziny wspierające;
- wolontariat;
- większa dostępność do terapii rodzinnej i mediacji dla członków rodzin wymagających wsparcia;
- różnego rodzaju programy profilaktyczne dla rodzin, dzieci i młodzieży;
- imprezy integracyjne, pikniki rodzinne, których celem będzie wzmocnienie więzi rodzinnych, pokoleniowych oraz integrowanie społeczności lokalnej;
- organizowanie bezpłatnych badań specjalistycznych i szczepień dla mieszkańców gminy;
- kontynuowanie działalności Klubu Seniora.

Działania ocenione najwyżej:

- zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia (ubóstwo);
- zmniejszenie poziomu bezrobocia;
- zwiększenie dostępności – psycholog;
- wzrost liczby klas integracyjnych;
- ośrodek wsparcia dla dzieci (Placówka Wsparcia Dziennego);
- ośrodek wsparcia dla osób starszych – Klub Seniora.

Działania ocenione najniżej:

- wolontariat;
- rodziny wspierające;
- brak inicjatyw społecznych, brak podmiotów ekonomii społecznej.

3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Wyniki diagnozy problemów rodzin i dzieci na terenie gminy, opartej na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych, analizie SWOT oraz ocenie wdrożenia poprzednio realizowanego programu pozwoliły na opracowanie założeń Programu Wspierania Rodziny w Gminie Połczyn-Zdrój na lata 2022-2024. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania problemów dotyczących rodzin i dzieci w gminie występujących obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach.

3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Połczyn-Zdrój na lata 2022-2024 jest następujący:

**Tworzenie skutecznego systemu wsparcia rodzin i dzieci
zamieszkujących w gminie.**

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych poniżej celów operacyjnych oraz działań.

3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: PODNOSZENIE JAKOŚCI I EFEKTYWNOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH RODZINOM W GMINIE.				
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej oraz udzielanie im wsparcia w formie pracy socjalnej.	2022-2024	OPS	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z uwzględnieniem przyczyn - liczba rodzin objętych pracą socjalną 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej - poprawa kondycji rodzin
Udzielanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.	2022-2024	MGOPS	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej - poprawa kondycji rodzin
Upowszechnianie ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach i zatrudnieniu socjalnym.	2022-2024	UM MGOPS PUP NGOs lokalne media	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych w gminie, - liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia - liczba mieszkańców gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby osób i rodzin korzystających ze wsparcia z powodu bezrobocia

<p>Zabezpieczanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p>	<p>2022-2024</p>	<p>MGOPS UM placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki kultury NGOs Kościoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem, - liczba i rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - wyrównywanie szans edukacyjnych - przeciwdziałanie marginalizacji dzieci z rodzin ubogich
<p>Wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci.</p>	<p>2022-2024</p>	<p>UM RM MGOPS placówki przedszkolne placówki oświatowe placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs Kościoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin niepełnych na terenie gminy objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - rodzaj podejmowanych działań mających na celu wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa socjalnego osób samotnie wychowujących dzieci - podniesienie jakości życia i komfortu osób samotnie wychowujących dzieci - zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach niepełnych równych szans życiowych - przeciwdziałanie marginalizacji osób samotnie wychowujących
<p>Wspieranie rodzin wielodzietnych.</p>	<p>2022-2024</p>	<p>UM RM MGOPS placówki oświatowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wydanych Kart Dużej Rodziny - liczba rodzin korzystających ze 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości życia i komfortu rodzin wielodzietnych - zapewnienie dzieciom

		placówki przedszkolne placówki kultury jednostki sportowo- rekreacyjne NGOs Kościoły	wsparcia w postaci Karty Dużej Rodziny - liczba dzieci w rodzinach korzystających z Karty Dużej Rodziny	wychowującym się w rodzinach wielodzietnych równych szans życiowych - przeciwdziałanie marginalizacji rodzin wielodzietnych
Ustanawianie w przypadku wystąpienia takiej potrzeby rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	2022-2024	MGOPS	- liczba wspieranych rodzin - liczba rodzin wspierających	- poprawa funkcjonowania rodzin
Realizowanie środowiskowych projektów i programów służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin.	2022-2024	MGOPS PCPR ROPS	- liczba i rodzaj zrealizowanych działań	- poprawa funkcjonowania rodzin i dzieci - podwyższenie efektywności świadczonej pomocy

CEL OPERACYJNY 2.: WSPIERANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie	2022-2024	UM RM MGOPS	- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym,	- poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi

oraz opiekę dla dzieci do lat 3.			- liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie rodzinnym	
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej.	2022-2024	UM RM placówki oświatowe placówki kultury świetlice	- liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć - liczba uczestników	- wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami wsparcia w celu umożliwienia im realizacji prawa do kształcenia.	2022-2024	UM RM placówki oświatowe NGOs	- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym - liczba godzin - liczba uczniów korzystających z kształcenia specjalnego	- wyrównywanie szans edukacyjnych - podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych.	2022-2024	UM RM placówki oświatowe NGOs MGOPS	- liczba uczniów - rodzaj wsparcia (nagrody, wyróżnienia)	- motywowanie do zdobywania wiedzy - wzmacnianie wizerunku lokalnej oświaty i samorządu lokalnego
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży.	2022-2024	UM RM placówki oświatowe placówki kultury świetlice jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs Kościoły	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- poprawa atrakcyjności oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej - poszerzenie możliwości spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży - integrowanie

				<ul style="list-style-type: none"> - społeczności lokalnej - stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań
Realizowanie projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.	2022-2024	placówki przedszkolne placówki oświatowe placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne MGOPS NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zrealizowanych projektów - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania
Popularyzowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży.	2022-2024	placówki oświatowe placówki kultury MGOPS NGOs Kościoły lokalne media	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zrealizowanych działań - liczba wolontariuszy 	<ul style="list-style-type: none"> - wzmacnianie kompetencji społecznych - wzmacnianie solidarności społecznej - poprawa funkcjonowania osób i grup, na rzecz których podejmowany jest wolontariat

CEL OPERACYJNY 3.: PRACA NA RZECZ RODZINY, PRZECIWDZIAŁANIE NIEKORZYSTNYM ZJAWISKOM ZAGRAŻAJĄCYM JEJ PRAWIDŁOWEMU FUNKCJONOWANIU.

Podejmowanie interwencji mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	2022-2024	GKRPA ZI MGOPS placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób i rodzin korzystających z pomocy z powodu uzależnień - liczba osób, z którymi GKRPA 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenia skali problemu uzależnień - zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą
---	-----------	---	--	--

		<p>Policja PCPR PTU placówki ochrony zdrowia Kościoły</p>	<p>przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego - liczba procedur Niebieska Karta - liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA - liczba osób i rodzin korzystających z pomocy z powodu przemocy w rodzinie - liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa komfortu funkcjonowania rodzin
--	--	---	--	--

			o przestępstwie - liczba sprawców przemocy objętych działaniami motywująco- korekcyjnymi	
Podejmowanie na terenie gminy przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-informacyjnym na temat uzależnień oraz przemocy w rodzinie.	2022-2024	GKRPA ZI MGOPS placówki oświatowe placówki kultury świetlice jednostki sportowo- rekreacyjne placówki ochrony zdrowia Policja NGOs Kościoły	- liczba i rodzaj działań - liczba i kategoria adresatów i uczestników objętych działaniami	- ograniczanie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk z życia społeczności lokalnej - kształtowanie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży - pożądane zmiany wrażliwości społecznej i postaw życiowych - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji.	2022-2024	UM RM MGOPS PCPR PTU NGOs Kościoły	- liczba osób i rodzin objętych wsparciem, - liczba udzielonych porad z uwzględnieniem ich charakteru	- poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia - poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekunczo- wychowawczych

Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje, edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	2022-2024	UM RM MGOPS placówki oświatowe placówki kultury świetlice PPP PCPR media lokalne NGOs Kościoły	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba osób objętych działaniami	- zwiększenie kompetencji rodzinnych - zmiana pokutujących stereotypów na temat ról, jakie mają do spełnienia członkowie rodziny, - poprawa i umocnienie wizerunku rodziny
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych, m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.	2022-2024	UM RM MGOPS placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki kultury NGOs media lokalne Kościoły	- liczba imprez - liczba uczestników	- integrowanie społeczności lokalnej - poprawa kondycji rodzin i relacji rodzinnych - przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu

CEL OPERACYJNY 4.: ZAPEWNIENIE RODZINOM I DZIECIOM BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia.	2022-2024	UM RM placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników	- podwyższenie poziomu świadomości o wpływie stylu życia na stan zdrowia - poprawa kondycji

		<p>jednostki sportowo-rekreacyjne placówki kultury świetlice placówki ochrony zdrowia NGOs PPP PSSE</p>		<p>zdrowotnej dzieci i młodzieży</p>
<p>Przeprowadzanie badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.</p>	<p>2022-2024</p>	<p>UM RM placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki ochrony zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych badań - liczba dzieci i młodzieży objętych badaniami stanu zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość szybszego reagowania na zagrożenie mające wpływ na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży
<p>Organizowanie bezpłatnych badań dla mieszkańców gminy.</p>	<p>2022-2024</p>	<p>UM RM placówki ochrony zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zorganizowanych badań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość szybszego reagowania na zagrożenia mające wpływ na stan zdrowia - poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców
<p>Realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie oraz przestępczości i jej</p>	<p>2022-2024</p>	<p>placówki oświatowe GKRPA ZI MGOPS Policja PPP</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zajęć - liczba uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie świadomości dzieci i młodzieży na temat wpływu uzależnień na zdrowie i życie człowieka - poszerzenie wiedzy o negatywnym

skutków.				<p>wpływie przestępczości na życie społeczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - budzenie wrażliwości na kwestie agresji i przemocy - uczenie umiejętności zachowań w sytuacjach kryzysowych - budowa pozytywnych wzorców zachowań w grupie rówieśniczej i w otoczeniu rodzinnym
<p>Podjęcie na terenie gminy przedsięwzięć o charakterze edukacyjno-informacyjnym mających na celu ograniczenie przestępczości, w tym wśród nieletnich.</p>	2022-2024	<p>UM Policja NGOs lokalne media</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj działań - kategoria adresatów podejmowanych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk z życia społeczności lokalnej - pożądane zmiany wrażliwości społecznej i postaw życiowych - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
<p>Uwrażliwianie rodziców na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży oraz przeciwdziałania patologiom.</p>	2022-2024	<p>placówki oświatowe Policja Kościoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży - wzrost świadomości rodziców na temat zagrożeń

Współpraca z Policją w celu pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa.	2022-2024	UM RM Policja	- liczba podjętych działań	- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rodzin i dzieci - eliminowanie potencjalnych zagrożeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców gminy - wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców
Podjęcie działań w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze poprzez realizację odpowiednich inwestycji w infrastrukturze dróg.	2022-2024	UM RM Policja	- liczba i wartość zrealizowanych inwestycji drogowych	- poprawa bezpieczeństwa rodzin i dzieci - podniesienie komfortu życia mieszkańców

CEL OPERACYJNY 5.: INTEGROWANIE I DOSKONALENIE LOKALNEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZIN.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę jednostek organizacyjnych gminy, GKRPA, ZI, placówek ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i Kościoła.	2022-2024	UM RM MGOPS GKRPA ZI placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki kultury	- liczba i rodzaj podjętych działań - liczba spotkań przedstawicieli poszczególnych podmiotów	- poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci w gminie - pobudzanie aktywności społecznej - skuteczniejsze motywowanie do zmiany w rodzinach przeżywających

		światlice jednostki rekreacyjno- sportowe placówki ochrony zdrowia NGOs Kościoły		<ul style="list-style-type: none"> - trudności - wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach dotkniętych problemami - poprawa kondycji i jakości funkcjonowania rodzin - wzmacnianie potencjału rodzin
Rozwijanie współpracy z Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.	2022-2024	UM RM MGOPS ZI GKRPA placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego Prokuratura Sąd Rejonowy Policja PCPR PPP	- rodzaj podjętych działań	<ul style="list-style-type: none"> - poprawy efektywności wsparcia rodzin i dzieci z terenu gminy - szybsze reagowania na zagrożenia wpływające na prawidłowe funkcjonowanie rodzin i dzieci z terenu gminy
Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2022-2024	UM podmioty, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań ZI - liczba spotkań grup roboczych - liczba procedur Niebieska Karta 	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie - poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych

				i zagrożonych przemocą
--	--	--	--	---------------------------

Legenda

UM – Urząd Miejski

RM – Rada Miejska

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy
w rodzinie

PTU – Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu
i Współuzależnienia w Połczynie-Zdroju

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

NGOs – organizacje pozarządowe

4. REALIZACJA PROGRAMU

4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY

Koordinatorem programu będzie Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie-Zdroju. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Urząd Miejski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, placówki wychowania przedszkolnego, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, poradnie i ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościoły i społeczność lokalna.

4.2. FINANSOWANIE

Źródłami finansowania działań wyznaczonych w Programie będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, środki organizacji pozarządowych, środki pozyskane od sponsorów indywidualnych.

4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring programu będzie prowadzony z wykorzystaniem informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy, uzyskiwanych od podmiotów i partnerów uczestniczących w realizacji zadań. Celem monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami, założenia będą weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Ewaluacja programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości i będzie opierać się na następujących kryteriach:

- kryterium trafności – pozwoli ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym programem i realnym potrzebom odbiorców;

- kryterium skuteczności – pozwoli ocenić, w jakim stopniu zostały osiągnięte cele programu zdefiniowane na etapie planowania;
- kryterium trwałości efektów – pozwoli ocenić, czy rezultaty osiągnięte w ramach programu mogą trwać po jego zakończeniu, a także czy możliwe jest długotrwałe utrzymanie się wpływu programu na prawidłowe funkcjonowanie rodzin z terenu gminy.

Zebrane w ten sposób informacje zostaną wykorzystane do opracowania sprawozdania podsumowującego cały okres realizacji programu, zawierającego wnioski i rekomendacje na przyszłość.

Sprawozdanie roczne z realizacji Programu Wspierania Rodziny przedstawi Burmistrzowi i Radzie Miejskiej Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do końca marca danego roku kalendarzowego, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”	7
Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2018-2020	9
Tabela 3. Stan bezrobocia w gminie w latach 2018-2020	10
Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2018-2020	10
Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2018-2020	10
Tabela 6. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2018-2020	11
Tabela 7. Nadzory prowadzone w latach 2018-2020	12
Tabela 8. Stan zatrudnienia w MGOPS-ie na koniec 2020 r.	13
Tabela 9. Wykształcenie kadry MGOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2020 r.	13
Tabela 10. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2018-2020	13
Tabela 11. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej (projekty, środki z budżetu UE) w latach 2018-2020	14
Tabela 12. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020	14
Tabela 13. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2020	14
Tabela 14. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez MGOPS w latach 2018-2020	15
Tabela 15. Piecza zastępcza w gminie w latach 2018-2020	16
Tabela 16. Rodziny objęte opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2018-2020	16
Tabela 17. Asystenci rodziny w gminie w latach 2018-2020	17
Tabela 18. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2018-2020	17
Tabela 19. Liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2018-2020	18
Tabela 20. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2018-2020	20
Tabela 21. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2018-2020	20
Tabela 22. Liczba członków GKRPA w latach 2018-2020	20
Tabela 23. Działalność GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	20
Tabela 24. Działalność GKRPA w latach 2018-2020 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w gminie	21
Tabela 25. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2018-2020	21
Tabela 26. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego i inne Kościoły na terenie gminy w 2020 r.	23
Tabela 27. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2018-2020	24
Tabela 28. Jednostki wsparcia, z oferty których korzystali dzieci i młodzież z gminy Polczyn-Zdrój w 2020 r.	24
Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?	25
Wykres 2. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?	26
Wykres 3. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?	27
Wykres 4. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?	27
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?	27
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	28
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	28
Wykres 8. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	29
Wykres 9. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?	29